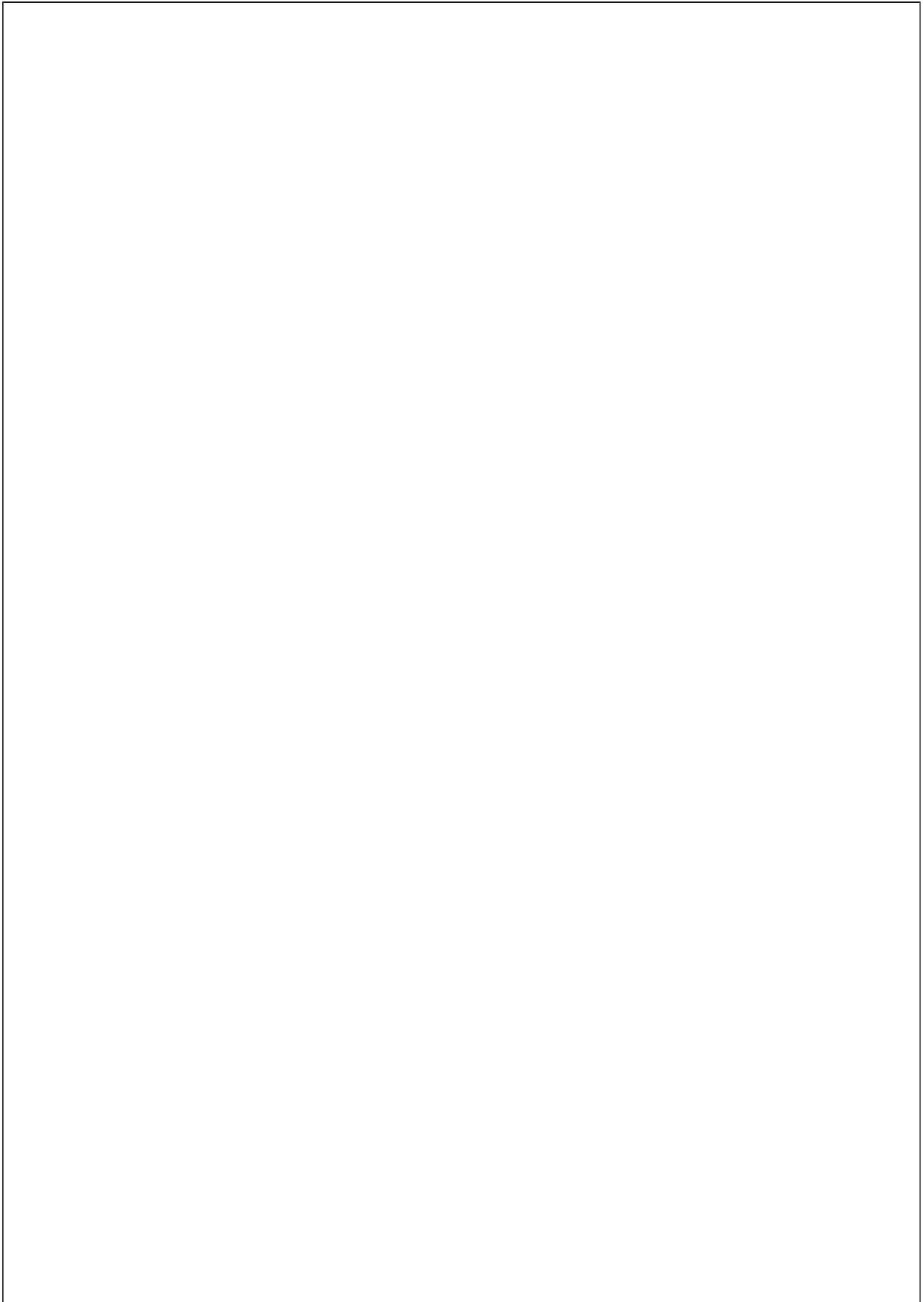

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/207975,Spektakl-Trzy-razy-ON-Rzecz-o-Wincentym-Witosie.html>
27.02.2026, 10:25

[Następny](#)

[Powrót](#)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie”

17 października 2024 r. w Miejskim Ośrodku Kultury w Przeworsku odbył się spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie”.

17.10.2024

- Spotykamy się, aby poznać historię Wincentego Witosa. W jego biografii znajdujemy wiele historii i wydarzeń, za które powinien zostać uhonorowany najwyższymi odznaczeniami państwowymi, czy w sposób artystyczny, jak czynimy to dzisiaj. Swoim życiem czynił wszystko, aby Polska mogła odzyskać niepodległość, a później ją obronić i dobrze wykorzystać.

Wincenty Witos przez cały czas był sobą i szczyił się swoim pochodzeniem bez względu na pełnione funkcje. Czerpmy z niego wzorce w dbaniu o dobro naszej ojczyzny

- powiedział przed rozpoczęciem spektaklu zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

„Trzy razy On” to widowisko poświęcone Wincentemu Witosowi i jego zasługom dla odradzającej się po zaborach Polski. Tytuł nawiązuje do trzykrotnego kierowania przez Witosa Radą Ministrów.

W wydarzeniu udział wzięli m.in.: prawnuk Wincentego Witosa dr inż. Marek Steindel, dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN dr Adam Pleskaczyński oraz mieszkańcy Zarzecza i Przeworska.

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzecz o Wincentym Witosie” – Przeworsk, 17 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wincenty Witos

Urodzony w 1874 roku Wincenty Witos z powodu trudnych warunków materialnych nie mógł w pełni skorzystać z edukacji. Po odbyciu służby wojskowej wrócił do rodzinnych Wierzchosławic, gdzie prowadził gospodarstwo. Interesował się wszystkim, co dotyczyło sytuacji politycznej i społecznej wsi. Kiedy w 1895 roku powstało w Rzeszowie Stronnictwo Ludowe, Witos zaangażował się w działalność ugrupowania. Celem stronnictwa, a tym samym i Wincentego Witos, było obdarzenie mieszkańców wsi pełnią praw społecznych, gospodarczych i politycznych. Żądano m.in. powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

Podczas I wojny światowej Witos poparł tworzenie Legionów Polskich, był także gorącym zwolennikiem utworzenia państwa polskiego z ziem wszystkich zaborów, ze swobodnym dostępem do morza. Został przewodniczącym Polskiej Komisji Likwidacyjnej, przez co stał się najważniejszym politykiem ziem dawnego zaboru austriackiego.

Momentem, który na trwałe wpisał Witos w poczet Ojców Niepodległości, było objęcie przez niego stanowiska premiera w roku 1920. Wtedy to decydowały się losy młodej Polski. W zdolnościach politycznych Witos i jego umiejętności szukania kompromisu pokładano nadzieję, że Polacy będą w stanie odeprzeć bolszewicką nawałę. Wydana przez niego specjalna odezwa do chłopów, w której prosił o poparcie dla rządu i wstępowanie do wojska, spotkała się z powszechnym zrozumieniem. Pochodzący ze wsi żołnierze licznie zasilili szeregi armii polskiej. W kluczowym momencie wojny polsko-bolszewickiej stanowili około 70% wszystkich zmobilizowanych.

Wincenty Witos był powoływany na stanowisko premiera jeszcze dwukrotnie: w 1923 i 1926 roku. Cieszył się ogromnym poparciem społecznym.

W 1939 roku został internowany przez Niemców i bezskutecznie kuszony propozycją utworzenia kolaboracyjnego rządu. W marcu 1945 roku uprowadziło go NKWD, chcąc namówić go do współpracy z komunistami. Zabiegi mające na celu uzyskanie jego poparcia również okazały się daremne.

Wincenty Witos zmarł 31 października 1945 roku w Szpitalu Bonifratrów w Krakowie. Jego pogrzeb był podniosłym wydarzeniem – uczestniczyło w nim ponad 100 tysięcy osób i wystawiono 600 pocztów sztandarowych. Kondukt żałobny w ciągu czterech dni przemierzył drogę z Krakowa do Wierchosławic.

„Prawdę mówić! Prawdą się kierować! Prawdy żądać! Prawdy dochodzić!” – tymi zasadami kierował się w życiu Witos.

Sztuka „Trzy razy On”

Poprzez sztukę „Trzy razy On” pragniemy pokazać jego niezłomny charakter i poczucie odpowiedzialności za sprawy narodu, które są godne naśladowania.

- Scenariusz i reżyseria: Leszek Zduń
- Muzyka: Rafał Odrobina
- Scenografia: Marek Chowaniec
- Kostiumy: Anna Macugowska
- Wizualizacje: Julia Zduń-Oborska
- Gościnnie: Zespół Pieśni i Tańca Swojacy z Wierchosławic

Aktorzy:

- Sebastian Ryś – Wincenty Witos
- Tomasz Osica – mężczyzna 1
- Marcei Borowiec – mężczyzna 2
- Maciej Wyczański – organizator wiecu oraz Józef Piłsudski
- Joanna Kwiatkowska-Zduń – Katarzyna
- Marta Dylewska – Julia
- Sebastian Skoczeń – Juliusz Leo
- Ksawery Szlenkier – Włodzimierz Tetmajer
- Bartosz Turzyński – Tadeusz Rozwadowski
- Leszek Zduń – Andrzej Średniawski

Patroni medialni: TVP3 Rzeszów, Gazeta Codzienna Nowiny, Portal informacyjny nowiny 24.pl, Polskie Radio Rzeszów, Gazeta Jarosławska, Życie Podkarpackie

Producent wykonawczy: Stowarzyszenie LOKALNIE/GLOBALNIE

Partner: Towarzystwo Przyjaciół W. Witosa w Wierchosławicach

Organizatorzy: Biuro Wydarzeń Kulturalnych IPN, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, Zespół Szkół im. Wincentego Witosa i Gmina Zarzecze

Polecamy:

- Mateusz Szpytma, [Wincenty Witos i Stanisław Mierzwa. Ludowcy w służbie Rzeczypospolitej](#)
- Marcin Bułała, [Lider ludowców Wincenty Witos \(1874-1945\)](#)
- Marcin Jurek, [Wizyta Wincentego Witos w Poznaniu w sierpniu 1920 roku](#)
- [Broszura z serii Patroni naszych uli pt. „Wincenty Witos \(1874-1945\)”](#)
- [Dodatek historyczny Wincenty Witos 1874-1945](#)
- [Wincenty Witos, Dzieła wybrane t. 1: Moje wspomnienia, cz. 1: Do 1918 roku](#)
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Przeworsk

Rzeszów

Wincenty Witos

Spektakl